

Ympäristöluvut

Asia

Rauta- ja Kuloveden, Pyhäjärven sekä Vanajaveden säännöstelyn lupaehtojen tilapäinen muuttaminen, Vesilahti, Nokia, Tampere, Pirkkala, Lempäälä, Akaa, Valkeakoski, Hattula, Hämeenlinna, Sastamala ja Huittinen

Hakija

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen vesiyksikkö
PL 297
33101 Tampere

1 Perustiedot

1.1 Hakemuksen vireilletulo

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen vesiyksikkö on 14.11.2023 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan hakemuksessa hakenut valvontaviranomaisena tilapäistä poikkeamista Rauta- ja Kuloveden, Pyhjärven sekä Vanajaveden säännöstelyn lupaehdoista (poikkeuslupa).

1.2 Luvan hakemisen peruste ja toimivaltainen viranomainen

Poikkeamista on haettu vesilain 18 luvun 4 §:n perusteella.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentin perusteella.

2 Hankkeen kuvaus

2.1 Voimassa olevat luvat, joista poikkeamista haetaan

Nykyinen Rauta- ja Kuloveden säännöstely perustuu Länsi-Suomen vesioikeuden 29.9.1972 Kokemäen säännöstely-yhtiölle antamaan päätökseen nro 91/1972. Lupa on vahvistettu Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 7.2.1974.

Ko. päätöksen Rautaveden ja Kuloveden säännöstelyä koskeva lupaehto 1) kuuluu seuraavasti:

1) Säännöstely on hoidettava niin, ettei Rautaveden vedenkorkeus tuulista tai muusta tilapäisistä häiriöistä johtuvia lyhytaikaisia vedenkorkeusvaihteluista ja jäljempänä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta ylitä säännöstelyn ylärajaa, jota kuvaavan murtoviivan taitepisteet ovat:

<i>1.I</i>	<i>NN +57,40 m</i>
<i>1.III</i>	<i>NN +57,40 m</i>
<i>10.IV</i>	<i>NN +56,80 m</i>
<i>3.V</i>	<i>NN +56,80 m</i>
<i>1.VI</i>	<i>NN +57,40 m</i>
<i>31.XII</i>	<i>NN +57,40 m</i>

Edellä mainitun säännöstelyn yläraja saadaan ylittää aikana 1.III – 1.VI ylittämättä kuitenkin korkeutta NN +57,40 m silloin,

- kun vesihallituksen hydrologian toimiston laatiman Rautaveden tulovirtaaman ennakkoarvion mukaan saman vuoden kevään tulovirtaaman huippuarvo jää pienemmäksi kuin $250 \text{ m}^3/\text{s}$,
- kun kevättulvan huipun mentyä ohi tulovirtaama on pienentynyt alle $250 \text{ m}^3/\text{s}$, tai
- kun alapuolisen vesistön tulvan pienentämiseksi on tarpeen rajoittaa juoksutusta.

Säännöstelyn ylärajan ylittämisen estämiseksi aikana 1.III – 1.VI, niin kauan kuin Rautavedessä ei ylitetä korkeutta NN +57,40 m, ei kuitenkaan tarvitse juoksuttaa enempää kuin $300 \text{ m}^3/\text{s}$, milloin Rautaveden tulovirtaaman huippuarvo ennakkoarvion mukaan ylittää $400 \text{ m}^3/\text{s}$, eikä enempää kuin $250 \text{ m}^3/\text{s}$, milloin mainittu huippuarvo pysyy rajoissa $250 - 400 \text{ m}^3/\text{s}$.

Rautaveden vedenkorkeuden ollessa korkeudella NN +57,40 m on juoksutusta säännöstelyaltaan tulovirtaaman lisääntyessä lisättävä niin paljon, että sanotun korkeuden ylitys estyy. Kuitenkin, jos juoksutus tällöin ylittää $360 \text{ m}^3/\text{s}$, saa juoksutuksen lisäys olla enintään $40 \text{ m}^3/\text{s}$ vuorokaudessa. Jos Rautaveden vedenkorkeus juoksutuksen lisäyksestä huolimatta poikkeuksellisen runsasvetisenä vuotena nousee yli korkeuden NN +57,40 m, on juoksutusta lisättävä $40 \text{ m}^3/\text{s}$ vuorokaudessa, kuitenkin enintään $440 \text{ m}^3/\text{s}$:iin, kunnes vedenkorkeuden nousu pysähtyy, ja jatkettava näin saavutettua suurinta juoksutusta niin kauan kuin Rautaveden vedenkorkeus on tason NN +57,40 m yläpuolella, minkä jälkeen juoksutus saadaan vähentää tulovirtaamaa vastaavaksi, sallitun vähennyksen ollessa kuitenkin enintään $60 \text{ m}^3/\text{s}$ vuorokaudessa.

Mikäli kuitenkin juoksutuksen saavutettua arvon $440 \text{ m}^3/\text{s}$ vedenkorkeuden nousu jatkuu siinä määrin, että vedenkorkeus Liekovedessä ylittää korkeuden NN +57,40 m, on juoksutusta lisättävä $440 \text{ m}^3/\text{s}$:stä samoin kuin on sanottu eli $40 \text{ m}^3/\text{s}$ vuorokaudessa, kunnes vedenkorkeuden nousu lakkaa ja jatkettava näin saavutettua suurinta juoksutusta niin kauan kuin Liekoveden vedenkorkeus on korkeuden NN +57,40 m yläpuolella, minkä jälkeen juoksutusta on vähennettävä $60 \text{ m}^3/\text{s}$ vuorokaudessa, kunnes juoksutus on pienentynyt arvoon $440 \text{ m}^3/\text{s}$. Viimeksi mainittua virtaamaa on juoksutettava niin kauan kuin Rautaveden vedenkorkeus on korkeuden NN +57,40 m yläpuolella, minkä jälkeen juoksutusvirtaama saadaan vähentää tulovirtaamaa vastaavaksi, sallitun vähennyksen ollessa kuitenkin enintään $60 \text{ m}^3/\text{s}$ vuorokaudessa.

Säännöstely on niin hoidettava, ettei Rautaveden vedenkorkeus minään aikana vuodesta alita korkeutta NN +56,50 m.

Nykyinen Pyhjärven ja Vanajaveden säännöstely perustuu Toisen vesistötoimikunnan 13.1.1958 tie- ja vesirakennushallitukselle valtion edustajana antamaan päätökseen nro 40/1957, jonka Korkein hallinto-oikeus on vahvistanut 1.2.1960. Vanajaveden säännöstelyä koskee minimijuoksutuksen osalta myös Länsi-Suomen vesioikeuden 13.10.1962 antama Herralanvirran säännöstelypadon rakentamista ja sen kautta tapahtuvaa juoksutusta koskeva päätös nro 17/1962.

Päätöksen nro 40/1957 Vanajaveden säännöstelyä koskeva lupaehto 10) kuuluu seuraavasti:

10) Sittenkun säännöstelyn edellyttämät työt on suoritettu, on Vanajaveden vedenjuoksua säännösteltävä Lempäälän säännöstelykanavan sulkuporteilla sekä Herralanvirran ja Mierolan virran padoilla siten,

- *ettei vedenkorkeus tuulista tai muista tilapaisista häiriöistä johtuvia lyhytaikaisia poikkeuksia lukuunottamatta eri vuodenaikoina ylitä Konhon asteikolla säännöstelyn ylärajaa, jota kuvaavan murtoviivan taitepisteet ovat:*

<i>1.I</i>	<i>NN +79,60 m</i>
<i>16.I</i>	<i>NN +79,60 m</i>
<i>16.II</i>	<i>NN +79,50 m</i>
<i>1. VI</i>	<i>NN +79,50 m</i>
<i>16. VI</i>	<i>NN +79,60 m</i>
<i>1. VIII</i>	<i>NN +79,60 m</i>
<i>1.X</i>	<i>NN +79,40 m</i>
<i>1.XI</i>	<i>NN +79,40 m</i>
<i>1.XII</i>	<i>NN +79,60 m</i>
<i>31.XII</i>	<i>NN +79,60 m; eikä</i>

Hämeenlinnan asteikolla huhtikuun 16 päivän ja kesäkuun päivän välisenä aikana korkeutta NN +79,65 m;

- *ettei vedenkorkeus laivaliikennekautena, kuitenkin aikaisintaan toukokuun 16 päivästä ja enintään marraskuun 15 päivään, alita Konhon asteikolla korkeutta NN +78,81 m eikä muuna aikana vuotta mainitulla asteikolla korkeutta NN +77,80 m, eikä Hämeenlinnan asteikolla milloinkaan korkeutta NN +78,20 m;*
- *ettei juoksutus Herralanvirran padosta ylitä 90 m³/s eikä alita 19 m³/s, mikäli viimeksi mainittu on mahdollista alittamatta säännöstelyn alarajaa;*
- *että uittoaikana Herralanvirran padosta juoksutetaan, uittajain niin vaatiessa, uiton tarpeiden mukaan säännöstellen vesimäärää, jonka vuorokausikeskiarvo on vähintään 40 m³/s tai, milloin luonnonvarainen vesimäärä olisi jäänyt mainittua määrää pienemmäksi, keskimäärin vuorokaudessa vähintään luonnonvarainen*

- vesimäärä, mikäli se on mahdollista alittamatta laivaliikennekauden alarajaa;*
- *että milloin vedenkorkeus on säännöstelyn ylärajalla, säännöstelyaltaasta juoksutetaan vähintään edellisen vuorokauden tulovesimäärä sekä tulovesi määrän ollessa kasvussa lisäksi edellisen vuorokauden havaittua kasvua vastaava lisäys, kaikkiaan ei kuitenkaan enempää kuin keskimäärin 180 m³/s vuorokaudessa; sekä että jos säännöstelyaltaan vedenpinta tulovesimäärän noustessa yli 180 m³/s ylittää säännöstelyn ylärajan, altaasta juoksutettavan vesimäärän vuorokausikeskiarvoa lisätään 25 m³/s joka vuorokausi siihen saakka, kunnes vedenpinnan nousu lakkaa, ja suurinta juoksutusta jatketaan, kunnes vedenkorkeus jälleen saavuttaa säännöstelyn ylärajan.*

Päätöksen nro 17/1962 Vanajaveden minimijuoksutusta koskeva lupaehto 3) kuuluu seuraavasti:

3) Töiden valmistuttua on juoksutuksessa noudatettava vahvistettua juoksutussääntöä, kuitenkin sillä poikkeuksella että Herralanvirran padosta juoksutettava pienin vesimäärä on 19 m³/s asemesta 15 m³/s silloin, kun tätä juoksutusta ei ole pakko pienentää säännöstelyn alarajan alittamisen estämiseksi.

Päätöksen nro 40/1957 Pyhäjärven säännöstelyä koskeva lupaehto 11) kuuluu seuraavasti:

11) Sittenkun säännöstelyn edellyttämät työt on suoritettu, on Pyhäjärven vedenjuoksua säännösteltävä Nokia Osakeyhtiön omistaman Emäkoskessa sijaitsevan vesilaitoksen tai Melonsyöstävään rakennettavan vesilaitoksen pidolla siten,

- *ettei vedenkorkeus tuulista tai muista tilapaisista häiriöistä johtuvia lyhytaikaisia poikkeuksia lukuunottamatta eri vuodenaikoina ylitä Toutosenselän asteikolla säännöstelyn ylärajaa, jota kuvaavan murtoviivan taitepisteet ovat:*

<i>1.I</i>	<i>NN +77,15 m</i>
<i>16.II</i>	<i>NN +77,15 m</i>
<i>16.III</i>	<i>NN +76,60 m</i>
<i>1. IV</i>	<i>NN +76,60 m</i>
<i>1. V</i>	<i>NN +77,00 m</i>
<i>16.VI</i>	<i>NN +77,15 m</i>
<i>1.VIII</i>	<i>NN +77,15 m</i>
<i>1.X</i>	<i>NN +77,00 m</i>
<i>1.XI</i>	<i>NN +77,00 m</i>
<i>1.XII</i>	<i>NN +77,15 m</i>
<i>31.XII</i>	<i>NN +77,15 m; eikä</i>

- alita Toutosenselän asteikolla laivaliikennekaudena, kuitenkin aikaisintaan toukokuun 16 päivästä ja enintään marraskuun 15 päivään korkeutta NN +76,60 m eikä muuna aikana vuotta korkeutta NN +75,60 m;*
- että uittoaikana juoksutetaan Pyhäjärvestä Kokemäenjokeen, uittajain niin vaatiessa, vähintään 100 m³/s tai milloin säännöstelemätön vesimäärä, jolla tarkoitetaan sitä vesimäärää, mikä purkautuisi Pyhäjärvestä ennen tämän luvan myöntämistä voimassa olevaa Emäkosken ja Melonsyötävän vesilaitoksen juoksutussääntöä noudatettaessa, olisi jäänyt mainittua 100 m³/s pienemmäksi, vähintään edellä sanottua säännöstelemätöntä vesimäärää, mikäli se on mahdollista alittamatta laivaliikennekauden alarajaa;*
 - että milloin vedenkorkeus on säännöstelyn ylärajalla, säännöstelyaltaasta juoksutetaan vähintään edellisen vuorokauden tulovesimäärä sekä tulovesi määrän ollessa kasvussa lisäksi edellisen vuorokauden havaittua kasvua vastaava lisäys, kaikkiaan ei kuitenkaan enempää kuin 370 m³/s; sekä*
 - että jos säännöstelyaltaan vedenpinta tulovesimäärän noustessa yli 370 m³/s ylittää säännöstelyn ylärajan, altaasta juoksutettavan vesimäärän suuruutta lisätään 25 m³/s joka vuorokausi siksi, kunnes vedenpinnan nousu lakkaa, ja suurinta juoksutusta jatketaan, kunnes vedenkorkeus jälleen saavuttaa säännöstelyn ylärajan.*

2.2 ELY-keskuksen toimivalta asiassa

Poikkeusluvan hakijana toimii Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen vesiyksikkö. Yksiköllä on ELY-keskuksen työjärjestyksen mukaan yleisen edun valvojana oikeus hakea poikkeamista säännöstelylupiin vesilain 18 luvun 4 §:n perusteella. Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen vesiyksikkö toimii myös Vanajaveden ja Pyhäjärven säännöstelyluvan haltijana. Lisäksi vesiyksikkö toimii tulvariskien hallintaviranomaisena.

2.3 Vallitseva vesitilanne ja sen kehittyminen

Sadesumma on ollut Kokemäenjoen vesistöalueella heinä-lokakuussa keskimäärin noin 450 mm, kun se keskimääräisenä vuotena on noin 300 mm. Runsaat sademäärät ovat jatkuneet myös marraskuussa. Tämän takia juoksutustarve Kokemäenjoessa on kasvanut merkittävästi keskimääräisestä, mikä taas on johtanut kasvaneeseen tulvariskiin loppuvuodelle 2023. Vettä on erityisen paljon pohjoisen Pirkanmaan suurissa säännöstelemättömissä järvissä, kuten Tarjanteessa ja Keuruselässä. Tästä seuraa, että tulvariski pysyy koholla pidemmän aikaa. Vedenkorkeudet pohjoisella

Pirkanmaalla ovat paikoin jopa ylittäneet ajankohdan korkeimman mitatun arvon yli sadan vuoden ajalta.

Kokemäenjoen keski- ja alaosalla tehdään hyydetulvauhan vuoksi erityinen jäädytysajo hyyteeltä suojaavan jääkannen muodostumiseksi. Tämä jäädytysajo tehdään supistamalla juoksutusta Pirkanmaan keskeisillä säännöstelyillä järvillä, eli Näsijärvellä, Vanajavedellä, Pyhäjärvellä, Kyrösjärvellä sekä Rauta-Kulovedellä. Jääkansi Kokemäenjokeen muodostuu, kun virtaama on riittävän pieni (Kolsin voimalaitoksen juoksutus enintään 200 m³/s) ja pakkasta on riittävästi.

Pirkanmaan keskeisille säännöstelyille järville on laadittu säännöstelysuositukset. Suositus 4 käsittelee hyydetilanteisiin varautumista, ja sen mukaan järvien vedenkorkeuksia pyritään laskemaan ennen jäädytysajoa sellaiselle tasolle, että järvien juoksutusta voidaan sopivan hetken tullessa pienentää.

Säännöstelysuositusten mukaan "Talvitulviin varautumisen merkitys on kasvanut vuosi vuodelta ja ilmaston muuttuessa hyydetulville edullisten olosuhteiden todennäköisyys on yhä suurempi. Kun vedenkorkeus laskeaan riittävästi säännöstelyn ylärajoista, järviin jää nykyistä enemmän säännöstelytilavuutta, jota voidaan käyttää Kokemäenjoen virtaaman rajoittamiseen. Riittävän pieni ja tasainen virtaama ja sitä myöten pienempi virtausnopeus edistää Kokemäenjoen jääkannen muodostumista tai jo muodostuneen kannen säilyttämistä. Jääkannen muodostumisen edistäminen vaatii jatkossakin virtaaman hidastamisen lisäksi oikeat sääolosuhteet (riittävän pitkä jakso) sekä säännöstelijöiden saumatonta yhteistyötä ja kommunikointia."

Suuri sadesumma yhdistettynä kasvaneeseen varautumistarpeeseen on lisännyt juoksutustarvetta Hartolankosken voimalaitoksella. Mikäli Vanajavedellä, Pyhäjärvellä, Näsijärvellä, Kyrösjärvellä ja Rauta-Kulovedellä vedenkorkeus lasketaan sateisen/märän vuoden säännöstelysuositusten puoliväliin marras-joulukuun vaihteeseen mennessä, vaatii tämä keskiennusteen mukaan keskimäärin 490 m³/s juoksutuksen Hartolankoskella. Normaalitylanteessa luvan mukainen maksimijuoksutus Rauta- ja Kulovedestä on 440 m³/s, joten keskimääräisen ennusteen mukaiseen varautumiseen ei ole mahdollista päästä normaalitilanteen juoksutuksilla. Tilanne muuttuu vielä hankalammaksi, mikäli toteuma on keskiennustetta runsasvetisempi.

Kuluneen viikonlopun (11.-12.11.) sekä alkuviikon aikana on Pirkanmaan säännöstelyihin järviin varastoitu vettä Huittisten tulvatilanteen takia. Juoksutusta järvistä on leikattu mahdollisimman vähän, minkä takia vedenkorkeus on Huittisissa noussut lähelle korkeutta, jonka jälkeen taloja jää veden saartamaksi. Kuluvan viikon puolivälissä järvissä oletetaan olevan tilanne, jossa Rautavesi-Kuloveden, Kyrösjärven ja Pyhäjärven säätövara on käytetty lähes kokonaan ja Näsijärvessä ja Vanajavedessä

varautuminen on jopa alle puolet suositusten mukaisesta. Näsijärvessä säätövara riittäisi tällöin noin 2 vrk tulovirtaaman varastointiin, Vanajaveden osalta lukeman ollessa 3-4 vrk. Säännöstelysuositusten mukaisessa tilanteessa järvien säätövara olisi noin 300 milj.m³, kun se nyt on jäämässä vain tasolle noin 100 milj.m³.

Nykyisten säännöstelylupien ehtojen rajoissa olisi mahdollista nostaa juoksutus Hartolankosken voimalaitoksella myös suuremmaksi kuin 440 m³/s. Tämä tapahtuisi siten, että Näsijärvestä juoksutettaisiin esimerkiksi 230 m³/s ja Vanajavedestä 180 m³/s. Kun välivirtaama Pyhäjärveen on luokkaa 10 m³/s, täyttyisi Pyhäjärvi nopeasti täyteen, minkä jälkeen voitaisiin Pyhäjärvestä juoksuttaa lupaehtojen mukaan 420 m³/s. Kyrösjärven juoksutuksen ollessa 65 m³/s ja edellä mainittujen sekä Hartolankosken voimalaitoksen välinen välivirtaama luokkaa 45 m³/s, olisi Rautavesi-Kuloveden tulovirtaama 530 m³/s. Kun suurin sallittu juoksutus Rautavedestä (Hartolankoskesta) on ylärajalla 440 m³/s, lähtisi järven pinta nousemaan noin 11 senttiä vuorokaudessa. Kun järven pinta on noussut arviolta 25 cm, saisi myös Rautavedestä lähteä juoksuttamaan suurempaa virtaamaa.

Näiden lupien mukaisesti toimiminen ei nykyisessä vesitilanteessa ole tarkoituksenmukaista, sillä tällöin aiheutuisi vältettävissä olevaa vahinkoa ja menetettäisiin reagointivara vesistöissä. Pyhäjärvellä ja Rautavesi-Kulovedellä on hyvin tärkeä rooli juoksutuksen rajoittamisessa mahdollisessa saateen, lumien sulamisen tai jäätilanteen aiheuttamassa ongelmatilanteessa Kokemäenjoella. Mikäli nämä järvet ovat lupien mukaisesti täynnä, ei reagointia pystytä tekemään. Toisaalta Rautavesi-Kuloveden vedenkorkeuden nostaminen saattaa aiheuttaa Kuloveden rantojen penkereiden ylittymisen, mikäli niitä ei ole pidetty luvanmukaisessa kunnossa.

2.4 Lupamääräyksistä poikkeamisen kuvaus

2.4.1 Rautaveden ja Kuloveden säännöstelystä poikkeaminen

Hakija esittää, että voimassa olevasta Rautaveden ja Kuloveden säännöstelyä koskevasta luvasta nro 91/1972 poiketaan seuraavasti:

Juoksutus 440 m³/s saadaan ylittää myös silloin, kun Liekoveden vedenkorkeus ei ylitä korkeutta NN +57,40 m ja Rautaveden vedenkorkeus on vähintään NN +57,05 m. Tällöin on kuitenkin huomioitava, ettei vedenkorkeus asteikolla 3509800 (Kokemäenjoki, Huittinen) ylitä korkeutta NN +43,80 m. Virtaama saadaan juoksutuksen ylittäessä 440 m³/s nostaa enintään sille tasolle, jota kulloinkin vastaava vedenkorkeutta vastaan kastuessa vahingoittuvat rakennukset on suojattu Hartolankosken ja Äetsän voimalaitosten välillä. Näihin rakenteisiin ei tarvitse huomioida sellaisia rakennuksia, joita vesi vahingoittaa jo virtaaman ollessa 440 m³/s sulan veden tilanteessa.

2.4.2 Pyhäjärven ja Vanajaveden säännöstelystä poikkeaminen

Hakija esittää, että voimassa olevasta Pyhäjärven ja Vanajaveden säännöstelyä koskevasta luvasta nro 40/1957 poiketaan Pyhäjärven säännöstelyn osalta seuraavasti:

Juoksutus saadaan nostaa tasolle 420 m³/s. Kyseinen virtaama vastaa ylärajalla juoksutettavaa maksimivirtaamaa 370 m³/s korotettuna kahdella luvassa mainitulla 25 m³/s korotuksella. Juoksutusmäärä saadaan korottaa, mikäli Pyhäjärven vedenkorkeus on korkeuden NN +76,70 m yläpuolella.

Vanajaveden säännöstelyn osalta päätökseen nro 40/1957 esitetään seuraavaa poikkeamaa:

Juoksutus saadaan nostaa tasolle 205 m³/s. Kyseinen virtaama vastaa ylärajalla juoksutettavaa maksimivirtaamaa 180 m³/s korotettuna yhdellä luvassa mainitulla 25 m³/s korotuksella. Juoksutusmäärä saadaan korottaa, mikäli Vanajaveden vedenkorkeus on korkeuden NN +79,00 m yläpuolella.

2.4.3 Poikkeamista koskevat muut ehdot

Hakija esittää, että haetut poikkeukset ovat voimassa luvan antamisen ja 31.1.2024 välillä. Muilta osin noudatetaan voimassa olevia lupapäätöksiä, mikäli se ei ole esitetyn poikkeuslupapäätöksen ehtojen kanssa ristiriidassa. Poikkeusluvan käyttö voidaan lopettaa toistaiseksi ja ottaa uudelleen käyttöön tilanteen niin vaatiessa luvan voimassaoloaikana.

Juoksutuksessa tulee ottaa huomioon alapuolisen vesistön tulvatilanne sekä näiden vesistöjen voimalaitosten juoksutuskapasiteetti.

Lisätyn juoksutuksen aikana tulee toteuttaa mahdollisuuksien mukaan virtaamamittauksia, jotta saadaan selville juoksutettu vesimäärä.

Lisätyn juoksutuksen aikana toteutetaan tarkkailua tulvakartoituksessa tunnistetuilla riskikohteilla. Tarkkailua suoritetaan nostettaessa virtaamaa ensimmäistä kertaa kyseessä olevalle tasolle.

Tarkkailusta pidetään kirjaa ja mahdolliset haitat dokumentoidaan. Kirjaukset toimitetaan arkistoitavaksi tulvariskien hallintaviranomaisena toimivalle Pirkanmaan ELY-keskukselle.

2.5 Arvio poikkeamisesta saatavasta hyödystä ja aiheutuvista vahingoista

Kokemäenjoella Hartolankosken ja Äetsän voimalaitosten välillä vahinkoja vähennetään liittämällä sallittu juoksutusmäärä toteutettujen suojausten korkeuteen. Kokemäenjoella Äetsän voimalaitoksen alapuolella ei vahinkoja arvioida tapahtuvan, sillä Hartolankosken juoksutuksen lisäys on sidottu Huittisten tulva-altaalla korkeuteen, jonka yläpuolella arvioidaan rakennuksia jäävän tulvaveden saartamaksi. Huittisten tulva-altaan alapuolella ei arvioida aiheutuvan vahinkoja.

Pyhäjärven juoksutuksista ei arvioida aiheutuvan vahinkoja, sillä Melon voimalaitoksen juoksutuskapasiteetti on 420 m³/s, eikä kyseisestä juoksutuksesta ole tiedossa havaittuja haittoja.

Vanajaveden poikkeusjuoksutuksista ei arvioida aiheutuvan vahinkoja, sillä yli 200 m³/s hetkittäisiä juoksutuksia on toteutettu lupaehtojen rajoissa silloin, kun Lempäälän kanava on päivisin veneilykäytössä ja tulvajuoksutuksia voidaan toteuttaa vain veneilykäyttäjän ulkopuolella.

Poikkeusjuoksutuksen alaraja on Rautavesi-Kulovedellä ja Vanajavedellä säännöstelysuositusten mukainen alaraja. Pyhäjärvellä poikkeusjuoksutuksen alaraja on säännöstelysuosituksen alarajaa 10 cm alempana.

Pysyviksi ratkaisuiksi on suunniteltu Kokemäenjoen vesistön tulvariskien hallintasuunnitelman mukaisia Kiikan kiinteistökohtaisia tulvasuojauksia. Näiden suojausten toteuttaminen on vielä kesken.

3 Hakemuksesta tiedottaminen

Aluehallintoviranomainen on käsitellyt asian vesilain 18 luvun 4 §:n 3 momentin nojalla kuuluttamatta.

Hakija on pyytänyt Pirkanmaan ELY-keskukselta Pirkanmaan vesilain valvontaviranomaisena, Varsinais-Suomen ELY-keskukselta Satakunnan vesilain valvontaviranomaisena sekä tulvariskien hallintaviranomaisena, Pohjois-Savon ELY-keskukselta Pirkanmaan kalatalousviranomaisena sekä Kainuun ELY-keskukselta patoturvallisuusviranomaisena hakemusta koskevat lausunnot.

Lisäksi hakija on pyytänyt hakemuksesta kannanotot Pyhäjärven säännöstelyä toteuttavalta Melon voimalaitoksen edustajalta (PVO-Vesivoima Oy) ja Rautavesi-Kuloveden säännöstelyä toteuttavalta Hartolankosken voimalaitoksen ja alapuolisen Äetsän voimalaitoksen edustajalta (UPM Energy Oy) sekä Kokemäenjoen säännöstely-yhtiöltä.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen on 15.11.2023 ilmoittanut aluehallintovirastoon, ettei sillä ole tarvetta lausua asiasta.

3.1 Lausunnot

3.1.1 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vesilain valvontaviranomaisen lausunto

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vesilain yleisen edun valvontaviranomaisena antamassaan lausunnossa todennut, ettei sillä ole Pyhäjärven-Vanajan ja Rautaveden-Kuloveden säännöstelylupien lupaehtojen tilapäiselle muuttamiselle tehtyyn hakemukseen huomautettavaa, vaan tilapäinen poikkeaminen voidaan tällä hetkellä Kokemäenjoen vesistöalueella vallitsevien vesiolojen ja kohonneen tulvariskin perusteella toteuttaa hakemuksessa esitetyllä tavalla.

3.1.2 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vesilain valvontaviranomaisen lausunto

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) vesilain valvontaviranomainen on todennut tutustuneensa hakemukseen Rauta-, ja Kuloveden, Pyhäjärven ja Vanajaveden säännöstelyn lupaehtojen tilapäiseksi muuttamiseksi loppuvuonna 2023 ja alkuvuonna 2024. ELY-keskus pitää hakemusta erittäin kannatettavana ja luvan nopeaa myöntämistä tärkeänä Kokemäenjoen vesistön merkittävien tulvariskialueiden, Porin ja Huittisten, tulvariskien vähentämiseksi. Viime kuukausien vesisateet ovat nostaneet Kokemäenjoen vesistön virtaamia ja järvien vedenkorkeuksia. Esitetty tilapäinen lupamuutos helpottaa merkittävästi varautumista tuleviin tulvariskin pienentämiseksi tehtäviin Kokemäenjoen jäädytysajoihin.

3.1.3 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulvariskien hallintaviranomaisen lausunto

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) tulvariskien hallintaviranomainen on ilmoittanut tutustuneensa 14.11.2023 laadittuun poikkeuslupahakemukseen Rauta- ja Kuloveden, Pyhäjärven sekä Vanajaveden säännöstelyn lupaehtojen tilapäiseksi muuttamiseksi. ELY-keskuksen tulvariskien hallintaviranomainen pitää lupien myöntämistä tärkeänä Kokemäenjoen vesistön merkittävien tulvariskialueiden, Porin ja Huittisten, tulvariskin vähentämiseksi.

Pirkanmaan säännöstelyihin järviin tarvitaan lähiviikkoina välttämättä säännöstelysuositusten mukaisesti tilaa ns. jäädytysajojen suorittamiseksi tulevan talven aikana. Nykyisten lupaehtojen noudattaminen lisäisi

merkittävästi riskiä vältettävästi olevien vahinkojen syntymiseen tulvariski-alueilla. Poikkeusluvan kohteena olevilla järvillä on tärkeä rooli Kokemäenjoen jäädytysajojen suorittamisessa ja niiden tilavuuksia hyödyntämällä voidaan vaikuttaa nopeasti Kokemäenjoen virtaamaan.

3.1.4 Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomaisen lausunto

Kainuun elinkeino-, liikenne, ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) patoturvallisuusviranomaisen on lausunnossaan todennut, että Kokemäenjoen vesistöalue on päävesistöalue, jonka varrella on noin 30 patoturvallisuuslain mukaan luokiteltua patoa, lukuisia tulvapenkereitä sekä kaksi määriteltyä merkittävää tulvariskialuetta. Rauta- ja Kuloveden, Pyhäjärven ja Vanajaveden säännöstelyt ovat avainasemassa Kokemäenjoen vesistöalueen säännöstelyssä. Niin patoturvallisuuden kuin tulvasuojelun kannalta erityinen jäädytysajo Kokemäenjoella jääkannen muodostamiseksi on erittäin tärkeä hyydetulvien estämiseksi.

Kainuun ELY-keskus kannattaa Pirkanmaan ELY-keskuksen esitystä lupaehdoista poikkeamiseksi, jotta allastilavuutta saadaan lisättyä jäädytysajojen mahdollistamiseksi.

3.2 Kannanotot

3.2.1 Kokemäenjoen Säännöstely-yhtiö

Kokemäenjoen säännöstely-yhtiö (jäljempänä KSY) on todennut tutustuneensa Pirkanmaan ELY-keskuksen 14.11.2023 tekemään poikkeuslupahakemukseen. KSY on Rauta-Kuloveden säännöstelyluvan haltija.

KSY puoltaa lupahakemusta ja näkee sen tässä tilanteessa välttämättömänä. Pirkanmaan säännöstelyihin järviin tarvitaan säännöstelysuositusten mukaisesti riittävästi tilaa, jotta voidaan tehdä ns. jäädytysajo eli pienentää järvien juoksutusta sopivan hetken tullessa jääkannen muodostamiseksi Kokemäenjokeen. Jääkansi vähentää huomattavasti hyydetulvariskiä Kokemäenjoelle ja helpottaa myös voimalaitosten toimintaa talviaikana.

Nykyisten lupaehtojen mukaisesti toimiminen aiheuttaisi suurella todennäköisyydellä vältettävissä olevaa vahinkoa ja samalla menetettäisiin reagoitivara säännöstelyjärvillä. Pyhäjärvellä ja Rauta-Kulovedellä on keskeinen rooli Kokemäenjoen juoksutuksen rajoittamisessa ja niiden tilavuuksia hyödyntämällä voidaan vaikuttaa nopeasti Kokemäenjoen virtaamaan. Jos toimitaan nykyisten lupaehtojen mukaisesti, joudutaan molempien järvien vedenkorkeudet nostamaan säännöstelyluvan ylärajalle, ennen kuin virtaama voidaan lisätä ja tällöin menetetään nopea reagointikyky. Nopeaa

reagointia Kokemäenjoella tarvitaan esimerkiksi sateen, lumien sulamisen hyyteen tai jäätilanteen aiheuttamissa ongelmatilanteissa.

3.2.2 UPM Energy Oy

UPM Energy Oy (jäljempänä UPM) on todennut tutustuneensa Pirkanmaan ELY-keskuksen 14.11.2023 tekemään poikkeuslupahakemukseen. UPM toimii Melon voimalaitoksen operaattorina ja hoitaa Pyhäjärven säännöstelyä. UPM toimii myös Kokemäenjoen voimalaitosten operaattorina ja hoitaa Rauta-Kuloveden säännöstelyä.

UPM puoltaa lupahakemusta ja näkee sen tässä tilanteessa välttämättömänä. Pirkanmaan säännöstelyihin järviin tarvitaan säännöstelysuositusten mukaisesti riittävästi tilaa, jotta voidaan tehdä ns. jäädytysajo eli pienentää järvien juoksutusta sopivan hetken tullessa että saadaan muodostettua Kokemäenjokeen jääkansi. Jääkansi vähentää huomattavasti hyydetulvariskiä Kokemäenjoella ja helpottaa myös voimalaitosten toimintaa talviaikana.

Nykyisten lupaehtojen mukaisesti toimiminen aiheuttaisi suurella todennäköisyydellä vältettävissä olevaa vahinkoa ja samalla menetettäisiin reagoitivara säännöstelyjärvillä. Pyhäjärvellä ja Rauta-Kulovedellä on keskeinen rooli Kokemäenjoen juoksutuksen rajoittamisessa ja niiden tilavuuksia hyödyntämällä voidaan vaikuttaa nopeasti Kokemäenjoen virtaamaan. Jos toimitaan nykyisten lupaehtojen mukaisesti, joudutaan molempien järvien vedenkorkeudet nostamaan säännöstelyluvan ylärajalle, ennen kuin virtaama voidaan lisätä ja tällöin menetetään nopea reagointikyky. Nopeaa reagointia Kokemäenjoella tarvitaan esimerkiksi sateen, lumien sulamisen hyyteen tai jäätilanteen aiheuttamissa ongelmatilanteissa.

4 Aluehallintoviraston ratkaisu

4.1 Luparatkaisu

Aluehallintovirasto määrää Kokemäenjoen säännöstely-yhtiön Rauta- ja Kuloveden voimassa olevan säännöstelyluvan haltijana ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastualueen vesiyksikön Pyhäjärven ja Vanajaveden voimassa olevan säännöstelyluvan haltijana ryhtymään vaaran poistamiseksi tai vahinkojen vähentämiseksi välttämättömiin väliaikaisiin toimenpiteisiin.

- I. Aluehallintovirasto myöntää Kokemäenjoen säännöstely-yhtiölle luvan poiketa voimassa olevan Rauta- ja Kuloveden säännöstelyä koskevan päätöksen nro 91/1972 lupamääräyksestä 1) tämän luvan antamispäivän ja 31.1.2024 välisenä aikana seuraavasti:

Rautaveden juoksutus 440 m³/s saadaan ylittää myös silloin, kun Liekoveden vedenkorkeus ei ylitä korkeutta NN +57,40 m ja Rautaveden vedenkorkeus on vähintään NN +57,05 m. Tällöin on kuitenkin huomioitava, ettei vedenkorkeus asteikolla 3509800 (Kokemäenjoki, Huittinen) ylitä korkeutta NN +43,80 m. Virtaama saadaan juoksutuksen ylittäessä 440 m³/s nostaa enintään sille tasolle, jota kulloinkin vastaavaa vedenkorkeutta vastaan kastuessa vahingoittuvat rakennukset on suojattu Hartolankosken ja Äetsän voimalaitosten välillä. Näihin rakenteisiin ei tarvitse huomioida sellaisia rakennuksia, joita vesi vahingoittaa jo virtaaman ollessa 440 m³/s sulan veden tilanteessa.

- II. Aluehallintovirasto myöntää Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen vesiyksikölle luvan poiketa voimassa olevan Pyhäjärven ja Vanajaveden säännöstelyä koskevan päätöksen nro 40/1957 lupamääräyksistä 10) ja 11) tämän luvan antamispäivän ja 31.1.2024 välisenä aikana seuraavasti:

Vanajaveden juoksutus saadaan nostaa tasolle 205 m³/s, mikäli Vanajaveden vedenkorkeus on korkeuden NN +79,00 m yläpuolella.

Pyhäjärven juoksutus saadaan nostaa tasolle 420 m³/s, mikäli Pyhäjärven vedenkorkeus on korkeuden NN +76,70 m yläpuolella.

Muilta osin on noudatettava voimassa olevia lupapäätöksiä, mikäli se ei ole ristiriidassa tämän päätöksen ehtojen kanssa. Mikäli olosuhteet muuttuvat siten, että lupamääräyksistä poikkeaminen ei ole tarpeen, tulee säännöstelyssä palata noudattamaan voimassa olevien lupapäätösten mukaisia lupamääräyksiä. Tämän päätösten mukaisten poikkeuksien käyttö voidaan tarvittaessa luvan voimassaoloaikana ottaa uudelleen käyttöön tilanteen niin vaatiessa.

Luvanhaltijoiden on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

4.2 Lupamääräykset

1. Juoksutuksissa tulee ottaa huomioon alapuolisen vesistön tulvatilanne sekä näiden vesistöjen voimalaitosten juoksutuskapasiteetti.
2. Lisätyn juoksutuksen aikana tulee toteuttaa mahdollisuuksien mukaan virtaamamittauksia juoksutetun vesimäärän selvittämiseksi.
3. Lisätyn juoksutuksen aikana tulee toteuttaa tarkkailua tulvakartoituksessa tunnistetuilla riskikohteilla. Tarkkailua tulee suorittaa nostettaessa virtaama ensimmäistä kertaa kyseessä olevalle tasolle.

4. Tarkkailusta on pidettävä kirjaa ja mahdolliset haitat on dokumentoitava. Kirjaukset on toimitettava arkistoitavaksi tulvariskien hallintaviranomaisille.
5. Poikkeamiseen liittyvistä toimenpiteistä on ilmoitettava hankkeen vaikutusalueen kuntien laajalevikkisimmissä sanomalehdissä.

5 Ratkaisun perustelut

Rauta- ja Kuloveden sekä Pyhjärven ja Vanajaveden voimassa olevista säännöstelyluvista poikkeaminen on tarpeen Kokemäenjoen vesistöalueella vallitsevien vesiolojen ja kohonneen tulvariskin perusteella. Säännöstelyn lupaehtojen tilapäisellä muuttamisella voidaan kasvattaa Kokemäenjoen allastilavuutta ja siten helpottaa merkittävästi varautumista tuleviin tulvariskin pienentämiseksi tehtäviin Kokemäenjoen jäädytysajoihin. Jäädytysajon tarkoitus on mahdollistaa hyyteeltä suojaavan jääkannen muodostuminen. Jääkannen muodostuminen on tarpeen myös patoturvallisuuden kannalta.

Vesilain 18 luvun 4 §:n 3 momentin mukaan hakemuksen ko. pykälän ensimmäisen momentin mukaisen määräyksen antamiseksi voi tehdä valtion valvontaviranomainen. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö- ja luonnonvarat -vastualueen vesiyksiköllä on toimivalta hakemuksen tekemiseen ELY-keskuksen oman työjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi Kokemäenjoen säännöstely-yhtiö on Rauta- ja Kuloveden säännöstelyluvan haltijana ilmoittanut puoltavansa hakemusta.

Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan Rauta- ja Kuloveden sekä Pyhjärven ja Vanajaveden säännöstelyn lupaehtojen tilapäiseen muuttamiseen hakemuksen mukaisesti.

Sallittujen poikkeusjuoksutuksen toteuttamisen alarajaksi on määrätty Rautavesi-Kulovedellä ja Vanajavedellä säännöstelysuositusten mukaiset vedenkorkeuden alarajat (vedenkorkeus Rautavedellä vähintään NN +57,05 m ja Vanajavedellä korkeuden NN +79,00 yläpuolella). Pyhjärvellä poikkeusjuoksutuksen toteuttamisen alarajaksi on määrätty vedenkorkeus NN +76,70 m, joka on säännöstelysuosituksen alarajaa 10 cm alempana.

Vanajaveden sallittu poikkeusjuoksutus 205 m³/s vastaa voimassa olevassa luvassa ylärajalla juoksutettavaa maksimivirtaamaa 180 m³/s korotettuna yhdellä luvassa mainitulla 25 m³/s korotuksella.

Pyhjärven sallittu poikkeusjuoksutus 420 m³/s vastaa voimassa olevassa luvassa ylärajalla juoksutettavaa maksimivirtaamaa 370 m³/s korotettuna kahdella luvassa mainitulla 25 m³/s korotuksella.

Rauta- ja Kuloveden osalta lupaehtojen tilapäisestä muuttamisesta aiheutuvia haittoja on vähennetty hakemuksen mukaisesti liittämällä sallittu

juoksutusmäärä sekä Hartolankosken ja Äetsän voimalaitosten välillä toteutettujen suojausten korkeuteen että Huittisten tulva-altaan (3509800 Kokemäenjoki, Huittinen) korkeuteen.

Vanajaveden ja Pyhäjärven lupaehtojen tilapäisestä muuttamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu vahinkoa.

Hakija toimii myös Pirkanmaan alueen tulvariskien hallintaviranomaisena. Myös Satakunnan alueen tulvariskien hallintaviranomainen on ilmoittanut puoltavansa hanketta.

Asian kiireellisyys on edellyttänyt hakemuksen käsittelemistä osin noudattamatta, mitä vesilain 11 luvussa säädetään hakemusasioiden käsittelystä.

6 Vastaus lausuntoihin ja kannanottoihin

Aluehallintovirasto on ottanut asiasta annetut lausunnot ja kannanotot huomioon päätöksestä ilmenevällä tavalla.

7 Sovelletut säännökset

Vesilain 18 luvun 4 §:n 1 ja 3 momentti.

8 Päätöksen täytäntöönpano

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

9 Käsittelymaksu

Maksutta.

Aluehallintovirastojen maksuista heinä-joulukuussa vuonna 2023 annetun valtioneuvoston asetuksen (867/2023) liitteenä olevan maksutaulukon vesilain mukaisia vesitalousasioita koskevan kohdan 3.3. mukaisesti maksua ei peritä valtion viranomaiselta sen suorittaessa vesilaissa säädettyä laillisuuden tai yleisen edun valvontaa.

10 Tiedottaminen

10.1 Päätös

Kokemäenjoen säännöstely-yhtiö
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kalatalousviranomainen
Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Vesilahden, Pirkkalan, Lempäälän, Hattulan ja Nakkilan kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset
Nokian, Tampereen, Akaan, Valkeakosken, Hämeenlinnan, Sastamalan, Huittisten, Kokemäen, Harjavallan, Ulvilan ja Porin kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaiset
Tampereen pelastuslaitos
Satakunnan pelastuslaitos
UPM Energy Oy
PVO Vesivoima Oy
Maa- ja metsätalousministeriö
Suomen ympäristökeskus

10.2 Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan Vesilahden, Pirkkalan, Lempäälän ja Hattulan kuntien sekä Nokian, Tampereen, Akaan, Valkeakosken, Hämeenlinnan, Sastamalan ja Huittisten kaupunkien verkkosivuilla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan Aamulehti -lehdessä.

11 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

12 Liite

Valitusosoitus

13 Asian käsittelijät

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Mikko Vesaja ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Tanja Honkela.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin [tuomioistuinmaksu-laissa \(1455/2015\)](#) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **27.12.2023**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessi-osoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja LSSAVI/20800/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/20800/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Honkela Tanja 17.11.2023 08:14

Puheenjohtaja Vesaaja Mikko 17.11.2023 08:25